

Tähis	TVK-13.2
Viide	PVK-13
Versioon	02

Kinnitas:		Merle Keps	Kvaliteedijuht	
Koostas:		Polina Savitski	Osakonnajuht	29.07.2024
	Allkiri	Ees- ja perekonnanimi	Ametikoht	Kuupäev

AB0-VEREGRUPP JA RH(D) ANTIGEEN

Teostamine ja info: Verekeskus, Verekabinet, Puusepa 8, B korpus, tel. 7319368

Iga inimese verd iseloomustab teatud pärilik kompleks spetsiifilisi erütrotsüütide pinnantigeene. Kliiniliselt olulisemateks on AB0 ja Rh süsteemi antigeenid. Veregrupi AB0 süsteemis määrab erütrotsüütide pinnal asuvate A, B ja H antigeenide ning vereplasmas olevate anti-A ja anti-B antikehade kombinatsioon.

Veregrupp	Antigeen erütrotsüüdil	Antikeha plasmas
0	H	anti-A ja anti-B
A	A	anti-B
B	B	anti-A
AB	A ja B	puudub

Veregrupid AB0 ja Rh süsteemis püsivad muutumatuna kogu elu vältel (v.a. allogeensete tüvirakkudega siirdatud patsientidel).

Vastsündinutel ei ole A ja B antigeenid täielikult välja kujunenud, seetõttu võivad AB0 veregrupi määramisel esineda nõrgemad reaktsioonid. Samuti puuduvad vastsündinu vereseerumis anti-A ja/või anti-B antikehad. Need tekivad 4.-6. elukuul ja kujunevad lõplikult välja 2.-4. eluaastaks.

RhD kuuluvuse määrab D-antigeeni esinemine erütrotsüüdi pinnal.

Kui inimesel on D-antigeen, siis ta on RhD positiivne, kui ei ole, siis RhD negatiivne.

D antigeen on sünnimomendiks täielikult välja kujunenud.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Vereproovi võtja identifitseerib patsiendi, määrab patsiendi esmase AB0 veregrupi otsese reaktsiooniga alusplaadil ja märgib selle patsiendi verekaardile („kollane kaart“).

Vereproov veregrupi kinnitavaks uuringuks saadetakse koos verekaardiga verekeskuse verekabinetti.

Katsuti: EDTA (K2E/K3E) katsuti (lilla korgiga), vastsündinutel EDTA (K2E/K3E) mikro (roosa-lilla-punane)

Analüüsitav kogus: Üks katsuti (3 ml või 6 ml) veeniverd, vastsündinutel vähemalt 0,2 ml kapillaarverd

Proov ei tohi olla hemolüütiline!

Säilivus: toatemperatuuril 24 tundi, +2° ... +8° C juures 48 tundi

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsi ringlusaeg (aeg proovinõu registreerimisest laboris kuni tulemuse kinnitamiseni) on 5 tundi, CITO! analüüsidel 1,5 tundi.

Tähis	TVK-13.2
Viide	PVK-13
Versioon	02

Analüüsimetod: aglutinatsioonireaktsioon mikroplaadi meetodil analüsaatoril Immucor Neo või kolonnaglutinatsioonitehnikas

Patsiendi vere kinnitaval ABO-veregrupi määramisel tehakse nii otsene kui ka pöördreaktsioon. Saadud tulemust võrreldakse esmase ABO-veregrupi määramise tulemusega. Need peavad olema identsed.

Analüüsi tulemust ei väljastata kui laboris saadud veregrupp ei ühti osakonnas määratud esmase ABO-veregrupi või varasema ABO-veregrupi määramise tulemusega.

Siis tuleb patsient uuesti identifitseerida, täita uus patsiendi verekaart, määrata uuesti patsiendi ABO veregrupp alusplaadil otsese reaktsiooniga ja märkida saadud veregrupp verekaardile, võtta patsiendilt uus vereproov ja saata see koos patsiendi verekaardiga verekeskusesse verekabinetti.

Vastsündinutel ja imikutel kuni 4. elukuuni määratakse ABO-veregrupp ainult otsese reaktsiooniga.

Näidustus ja kliiniline tähendus:

- Planeeritav vereülekanne (verejooks, operatsioon, aneemia).
- Rasedad 10. – 16. rasedusnädalal
- Vastsündinud, kelle ema on 0 veregrupiga ja/või RhD negatiivne

Rutiinselt tehakse lisaks ABO-veregrupi ja RhD antigeeni määramisele samast vereproovist ka erütrotsütaarsete antikehade sõeluuring.

Vastsündinute ja imikutel kuni 4. elukuuni kuulub kompleksanalüüsi otsene Coombsi test.